

teforening dannet, og i 2008 fik man lavet en tilbygning, som dog først blev indviet i 2011. Årbogen fremstår vel-redigeret og fagligt solid.

Jens Åge S. Petersen

*Bente Kristensen, Ingvar Jakobsen
og Ejgil Bodilsen (red.):*

Han Herred Bogen 2012. Lokalhistorisk årbog for Øster og Vester Han Herred

Udgivet af Lokalhistorisk Samvirke
for Han Herred. 240 s. Ill.

Han Herred Bogen 2012 er en interessant og fyldig beretning om historiske hændelser, som har fundet sted i herredet, eller som har en stærk tilknytning til området. Det rummer stof er da udmøntet i 15 artikler, som ved et første blik synes meget forskellige af længde og historisk tyngde, men som ved et nærmere studium får den lokale datid med dens rige persongalleri og de fysiske omgivelser til at leve videre for læserens øjne. De fleste bidrag belyser især de sidste 150 år, men en beretning om kirken og menighedslivet i Bejstrup nordøst for Aggersborg fører os tilbage til 1100-tallet, medens en gård- og slægtshistorisk skildring af livet på den lille herregård Nørtorup i Hjortdal Sogn tæt ved Jammerbugten tager sit udgangspunkt i 1500-tallet. Og min-sandten om ikke H.C. Andersen har sin lille andel af dens historie!

Det vil føre for vidt at omtale endsigse referere alle artikler fra nyere og nyeste tid, men vil man påført historiske briller kigge indenfor i et typisk landbrugsmiljø på sit højeste, inden industrialisering og fravandring lagde arbejds- og folkelivet øde, bliver man vel informeret. Den tid havde dog sine uheldssvangre skyggesider, hvad der ikke forties i en skildring af Torslev Sogns Hjælpekasse i dens kortvarige virksomhed 1888-ca. 1900. Og flere end nærværende anmelder må have følt et stik i hjertet ved at læse om den spastisk lammede Ellen Myrup og hendes skæbne gennem 80 år – og alligevel bliver man i sjældnen grad opløftet ved at konstatere, at menneskesindet ikke lader sig kue af alverdens modgang. Den støtte, hun fik fra sine nærmeste, lader sig ikke måle i sædvanlig forstand. Forunderligt er det også at læse om den unge Jens Korsbæk, der lader sig hverve som britisk faldskærms-soldat 1946, og som oplever en masse ting uden at løsne et skud, må man tro. Såret blev han dog – ved at få sin ankel knust ved et biluheld i fritiden. At den engelske stat ikke har svigtet ham til i dag, krediterer han den med glæde.

Spændende er det - også i et rigshistorisk perspektiv - at læse om "Tyske efterladenskaber i Øster og Vester Han Herred efter besættelsestiden". Det er et pionerarbejde af største lødighed, som må kunne inspirere lokal- og regionalhistoriske skildringer landet over. Fra 5. maj 1945 var her mange kræmmere på spil, danske som britiske, hvad datidens primærkilder ikke netop fortier.

I én sum: Lokalhistorisk Samvirke for Han Herred udviser med denne rapport fra hverdagslivet i datid og nutid et særdeles godt eksempel til efterfølgelse. Den bør købes og læses, også uden for herredsgrensen.

Erik Helmer Pedersen

*Henrik Gjøde Nielsen
og Knud Knudsen (red.):*

Historisk Samfund for Himmerland og Kjær Herred 1912-2012

Udgivet af Historisk Samfund
for Himmerland og Kjær Herred.
Bind 5. 2012. 184 s. Ill

Med dette 5. bind afsluttes bogserien i anledning af 100-års jubilæet, og nærværende udgivelse må betegnes som selve jubilæumsskriftet, hvor hovedfokus naturligt er fortællingen om Historisk Samfund for Himmerland og Kjær Herred fra dets grundlæggelse, historieføløb og til fremtidige perspektiver for lokalhistorien.

Henrik Møllers "Historisk Samfund gennem 50 år" er et genoptryk fra 1962 men er et gensyn værd, ikke mindst fordi artiklen indeholder den beretning, som Historisk Samfunds første formand skrev i årbogen 1912, og vi præsenteres for personerne bag stiftelsen. To år senere afholdtes i Aalborg Dansk historisk Fællesforenings årsmøde. Herom beretter Henrik Gjøde Nielsen i "Et ambitiøst møde i 1914. Fællesmødet for Dansk historisk Fællesforening og Historisk